

<p>Základní škola a Mateřská škola Kozolupy, 330 32 Kozolupy příspěvková organizace</p> <p>Krizový plán školy pro školní rok 2023/2024 a 2024/2025 a 2025/2026</p>	
Vypracovala:	Mgr. Václava Thán Brunclíková, ředitelka školy
Schválila:	Mgr. Václava Thán Brunclíková, ředitelka školy Hana Tupá, vedoucí učitelka MŠ Mgr. Veronika Šimanová, pověření učitelka zastupováním ZŠ
Dne:	30. 8. 2023

ÚVOD

Krizový plán vymezuje výchovné problémy, které se na naší škole vyskytují, poskytuje informace o chování v těchto situacích. Kromě návodu seznamuje s problematikou šikany, kyberšikany a záškoláctví. Krizový plán školy je sestavován za pomocí členů školního poradenského pracoviště, které úzce spolupracuje s odborníky a odbornými centry. Je možné je navštívit při řešení problémů v konzultačních hodinách, které jsou vyvěšeny na webových stránkách školy. Správné zhodnocení situace, jste - li postaveni před některou z těchto voleb:

- Je situaci nutné řešit hned?
- Je nutné řešit ji vůbec?
- Nešlo by ji odložit?
- Máme o ní mluvit?
- Je třeba ji někomu hlásit?
- Nemůže ji vyřešit někdo jiný?
- Mají o ní vědět rodiče?

Každý zaměstnanec musí vzniklou problémovou situaci zhodnotit a řešit takto:

- musíte ochránit oběť
- musíte ochránit pověst školy
- musíte ochránit své kolegy

POSTUP V JEDNOTLIVÝCH KRIZOVÝCH SITUACÍCH

1. Žák je v ohrožení života:

- zaměstnanec školy, který je přítomen této situaci nebo je informován jinou osobou, neprodleně poskytne první pomoc
- informuje vedení školy, volá záchrannou službu 155
- vedení školy bude informovat zákonné zástupce žáka

2. Zaměstnanec školy má podezření na zneužití návykové látky u žáka:

- zaměstnanec informuje metodika prevence a třídního učitele
- třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka
- vedení školy se zákonnými zástupci dohodne další postup - pro žáka si neprodleně přijdou do školy zákonné zástupci, pokud nemohou, vedení školy zajistí žákovi zdravotní ošetření

3. Zaměstnanec školy u žáka nalezne legální drogy:

- při přistižení žáka je nutné mu v další konzumaci zabránit
- ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy
- zaměstnanec informuje metodika prevence, ten věc řeší s ředitelkou školy
- žák sám uloží na vyzvání alkohol nebo cigarety v ředitelně školy za přítomnosti 2 svědků
- v případě, že je žák ohrožen na zdraví a životě, okamžitě voláme záchrannou službu
- pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl
- třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka i v případě, že je žák schopen vyučování a vyzve jej k převzetí nalezené látky
- vedení školy provede šetření a o daném šetření informuje zákonné zástupce žáka, může informovat o možnostech odborné pomoci

4. Zaměstnanec školy u žáka zjistí vlastnictví ilegální drogy:

- zaměstnanec informuje vedení školy a metodika prevence
- žák sám uloží na vyzvání podezřelou látku za přítomnosti 2 svědků do obálky se záznamem o situaci, tato obálka se zlepí a uschová se do trezoru u ředitelky školy

- třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka
- vedení školy či metodik prevence událost oznámí Policii ČR a oddělení sociálně právní ochrany příslušeného městského úřadu
- vedení školy provede šetření a zápis o události

5. Zaměstnanec školy přistihne žáka při distribuci ilegální drogy:

- nikdy mu zaměstnanec neodebere látku, ale zajistí jeho izolaci od ostatních žáků, zavede jej do ředitelny, kde je pod dohledem (nesmí se provádět osobní prohlídka ani prohlídka věcí - kompetence policie)
- vedení školy zavolá Policii ČR
- vedení školy či metodik prevence provede záznam o případu, vyrozumí orgán sociálně právní ochrany dětí
- třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka

6. Zaměstnanec školy v areálu školy nalezne drogy nebo vybavení k jejich užívání:

- zaměstnanec zajistí bezpečné uložení drogy nebo vybavení v ředitelně školy a provede záznam o nálezu
- zaměstnanec informuje vedení školy a metodika prevence
- vedení školy či metodik prevence kontaktuje Policii ČR a předá jí nález
- vedení školy provede záznam o případu
- v případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se látka přivolánému lékaři.

JAK ŘEŠIT PŘÍPADY SOUVISEJÍCÍ S KRÁDEŽEM A VANDALISMEM V PROSTŘEDÍ ŠKOLY

Jak postupovat při nahlášení krádeže:

- 1) Každou nahlášenou krádeží se zabývat, vyšetřit ji.
- 2) O krádeži a jejím šetření provést záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.
- 3) Každý, kdo se dopustí krádeže na školní půdě, má možnost pohovořit si o svém jednání s ředitelkou školy.
- 4) Pečlivě se zabývat příčinami. Některé jsou významně polehčující (dítě je ke krádeži donuceno někým jiným, z koho má strach). Někdy se může jednat

také o formu chování, kterou je nutné řešit v rámci odborné péče. Rodiče obou stran vždy ihned informovat. Musí se jednat o úmyslné zcizení, poškození nebo zničení věci. Hlásíte také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo jejich zákonné zástupci a výchovná opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu:

- 1) Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
- 2) V případě, že viníka škola zná, bude po něm (jeho zákonnému zástupci) vymáhat náhradu škody.
- 3) V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.
- 4) O způsobené škodě je třeba provést záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – co – kdy – kde – jak – proč – čím.....
- 5) Snažit se vždy dobrat příčiny takového jednání a následně s ní pracovat.

V případě, kdy způsobená škoda je nepatrná nebo malá (dle platného trestního zákoníku činí výše škody nikoliv nepatrné 5.000,- Kč), je třeba věc oznamit rodičům tehdy, jestliže dítě věc poškodilo úmyslně a nejeví žádnou snahu o nápravu. V případě škod většího rozsahu nebo škod na majetku někoho třetího (spolužák, cizí osoby v průběhu školní exkurze atd.) oznamujte rodičům vždy.

V případě, kdy je škoda nikoliv nepatrnná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy, nahlásíme věc příslušnému úřadu. Musí se jednat o úmyslné poškození či opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek.

ŠIKANA

Šikana označuje fyzické i psychické omezování či týrání jedince v kolektivu. Zpravidla má agresor nad obětí fyzickou či početní převahu. Následky šikany si do dalšího života odnášejí všichni zúčastnění, největší dopad má ale na oběť.

Postup pedagogů při odhalení či podezření na šikanu:

V případě podezření na výskyt šikany, nebo získání takové informace, je každý z pedagogů povinen nahlásit jej členům školní komise: ŘŠ (ředitelka školy), ŠMP (školní metodik prevence), VP (výchovný poradce), TU (třídní učitel), případně externí pracovník – OSPOD (Orgán sociálně právní ochrany dítěte).

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili a s obětí/oběťmi:

- NEZPOCHYBŇOVAT VÝPOVĚDI
- S OBĚTÍ HOVOŘIT MIMO TŘÍDU
- OSTATNÍ O ROZHOVORU NESMÍ VĚDĚT
- NEKONFRTOVAT OBĚŤ A AGRESORA

2. Nalezení vhodných svědků.

- ŽÁKY SYMPATIZUJÍCÍ S OBĚTÍ, KAMARÁDY
- ŽÁKY NEZÁVISLÉ NA AGRESORECH
- ŽÁKY NEPŘIJÍMAJÍCÍ NORMY ŠIKANOVÁNÍ
- VÉST INDIVIDUÁLNÍ ROZHOVORY
- PŘESNĚ ZAZNAMENAT ODPOVĚDI
  - ORGANIZOVAT ROZHOVORY BEZ VĚDOMÍ OSTATNÍCH ŽÁKŮ
Otázky: • Kdo je oběť? • Kdo je agresor? • Kdy a kde k šikaně dochází? • Jakou formou? • Jak dlouho a jak často trvá? • Proč X ubližovali? • Jaký trest/opatření navrhuješ? • Proč?

3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky.

- VÉST INDIVIDUÁLNÍ ROZHOVORY
- PŘESNĚ ZAZNAMENAT ODPOVĚDI
  - ORGANIZOVAT ROZHOVORY BEZ VĚDOMÍ OSTATNÍCH ŽÁKŮ
Otázky: • Kdo je oběť? • Kdo je agresor? • Kdy a kde k šikaně dochází? • Jakou formou? • Jak dlouho a jak často trvá? • Proč X ubližovali? • Jaký trest/opatření navrhuješ? • Proč?

4. Zajištění ochrany oběti.

- ZVÝŠIT DOZOR. V ZÁVAŽNÉM PŘÍPADĚ PONECHAT ŽÁKA DOMA

5. Informovat pedagogický sbor a návrh opatření k nápravě.

6. Rozhovor s agresorem/agresory, případně konfrontace s ním/s nimi

- VŽDY POSLEDNÍ KROK VE VYŠETŘOVÁNÍ
- V PŘÍPADĚ VÍCE AGRESORŮ HOVOŘIT S NIMI INDIVIDUÁLNĚ

- JE NUTNÁ DOBRÁ PŘÍPRAVA

7. Schůzka výchovné komise.

- Společné setkání se žákem – agresorem a jeho rodiči (nutná přítomnost obou rodičů)
- Rozhodování o výchovných opatřeních

Posloupnost jednání:

- Seznámení rodičů s problémem
- Postupné vyjádření všech pedagogů
- Vyjádření žáka
- Vyjádření rodičů
- Rozhodování komise za zavřenými dveřmi
- Seznámení s výsledky jednání

8. Individuální setkání s rodiči oběti

- Úkolem je informovat o zjištěních a závěrech školy.

9. Práce s celou třídou – změna vztahů ve třídě ve spolupráci s profesionály.

10. Informovat ostatní třídy, aby nedošlo ke zkreslení informací, více se zaměřit na práci s třídními kolektivy.

Pokud k šikanování došlo v průběhu vyučování, nese plnou odpovědnost škola. Prokáže-li se zanedbání ředitele školy nebo některého pedagoga, může být právně nebo pracovněprávně potrestán. Na školském zařízení lze v oprávněných případech požadovat i náhradu škody vzniklé v důsledku šikany. A to jak náhradu na věcech, tak na zdraví, včetně způsobené psychické újmy. Pokud dítě v důsledku šikany nemohlo např. docházet do školy (vyšší stupeň šikany), nese školské zařízení odpovědnost i za škody vzniklé rodičům dítěte v důsledku např. uvolnění ze zaměstnání, zajištění hlídání dítěte, zajištění doprovodu do školy a ze školy.

KYBERŠIKANA - rozpozнат kyberšikanu je obtížnější, než tomu je u klasické šikany. Právě ona specifika uvedená výše výrazně ztěžuje možnost odhalení kyberšikany. I přesto si je možné na chování žáků všimnout znaků, které nasvědčují tomu, že by mohli být aktéry kyberšikany. Vhodné je pozorovat chování dítěte ve škole, hlavně o přestávkách. Lze zachytit varovné signály, přímé

(chování okolí vůči dítěti) a nepřímé (chování nebo vzhled dítěte), ukazatele přítomnosti šikany ve třídě. Nepřímí ukazatelé kyberšikany/oběti: • dítě náhle přestane používat počítač • často mění chování a nálady • před cestou do školy trpí bolestmi břicha nebo hlavy • je nervózní nebo nejisté při čtení e-mailů nebo SMS zpráv v mobilu • nechce/bojí se chodit do školy nebo vůbec mezi lidi • je rozčilené, expresivní nebo frustrované při odchodu od počítače • vyhýbá se rozhovoru o tom, co dělá na počítači • stane se nepřirozeně uzavřené vůči kamarádům nebo rodině • chodí „za školu“ • zhorší se jeho prospěch ve škole • pobývá v blízkosti učitelů • vystupuje ustrašeně • má smutnou náladu • je apatické, někdy naopak nezvykle agresivní • ztratilo zájem o učení • má poruchy soustředění • vrací se ze školy pozdě • špatně usíná, má noční můry.

Nepřímí ukazatelé kyberšikany/agresora: • rychle vypíná monitor nebo zavírá programy v počítači, když se přiblížíte • tráví u počítače dlouhé hodiny v noci • je rozčilené, pokud nemůže nečekaně použít počítač • přehnaně se u počítače směje • vyhýbá se hovorům o tom, co na počítači vlastně dělá • používá několik online účtů nebo adres, které ani nejsou jeho • pokud se nesvěří samo, měl by se rodič ptát • ve škole mohou být podezřelé smějící se hloučky žáků kolem počítače.

Přímí ukazatelé (chování okolí vůči dítěti): • úmyslné ponižování • hrubé žertování a zesměšňování • nadávky • neustálé kritizování a zpochybňování • poškozování a krádeže osobních věcí • poškozování oděvu • výsměch • pohrdání.

Jak má škola postupovat při odhalení kyberšikany:

Postup je v základech stejný jako při zjištění klasické šikany, takže pro stručnost odkazujeme na Metodický pokyn MŠMT z roku 2016 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.

DOPORUČENÍ PRO UČITELE

- Důkladně vyšetřete všechny incidenty, abyste mohli v případě nutnosti kázeňsky postihnout ty žáky, kteří se kyberšikana opravdu dopustili.
- Zajistěte si podporu a pomoc externího pracovníka (Policie ČR).
- Pokud máte podezření, že byl spáchán trestný čin, obrat'te se na OSPOD.
- Po identifikaci agresora/ů zvolte řešení odpovídající prohřešku a důsledkům, které způsobil/i .
- Informujte rodiče kyberagresora na jednání výchovné komise, že chování jeho

dítěte je bráno vážně a nebude tolerováno.

- Poučte rodiče o tom, že mohou kontaktovat právníka.
- V případě kyberšikany pomocí mobilního telefonu kontaktujte mobilního operátora.
- Ponechávejte si všechny důkazy kyberšikany (snímky obrazovky, zprávy, záznamy apod.).
- Kontaktujte a spolupracujte s MySpace, Facebookem nebo jakýmkoli jiným webovým prostředím.

ZÁŠKOLÁCTVÍ

Záškoláctví je poruchou chování, která bývá často spojována s negativním postojem ke škole, s nepřijetím normy pozitivní hodnoty vzdělání, ale může být také projevem šikany nebo reakcí na neprospěch. Zde se pak nabízí možnosti, jako jsou konzumace alkoholu, gambling, drogy nebo páchaní drobné delikvence, jako jsou např. krádeže nebo graffiti. Z těchto důvodů by mělo být záškoláctví odhaleno a zjištěna jeho příčina, která by měla být odstraněna.

Řešení záškoláctví - kontakt s dítětem:

- nutné komunikovat přátelsky, bez hodnocení a odsuzování
- hovořit zásadně o konkrétním chování, bez nálepkování dítěte
- nezjišťovat věcnou stránku problému, ale jak ho dítě prožívalo
- zajímat se, jak svoje chování vidí s odstupem, co si o něm myslí teď'
- společně hledat cesty k nápravě
- má-li dítě dobrou vůli chovat se lépe, připravit mu pro to podmínky v rodině i ve škole /tato dobrá vůle nesmí být promarněna/

Doporučené postupy pro učitele:

1. Čím dříve je záškoláctví odhaleno, tím lépe pro dítě. Při hledání příčin si udělat dostatek času pro analýzu případu, spojit se s rodiči, případně psychologem.
2. Je-li záškoláctví důsledkem neúnosné školní situace, navodit změnu. Naplánovat dlouhodobá opatření, aby se situace neopakovala.

3. Rozmáhá-li se záškoláctví ve velkém a máme-li podezření a na hrozbu závislostí, spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou.
4. Učit se v třídním kolektivu vyčist, jaké postavení má problémový žák. Bojí-li se učitelům nebo rodičům svěřit, předat ho do péče psychologa.
5. Pomoci dítěti při návratu do třídy. Doprovodit ho při prvním vstupu do kolektivu. Nemluvit o tom. K vyřešenému případu se již nevracet a neprojevovat nedůvěru. Domluvit se s rodiči na těsném kontaktu, aby bylo případně další záškoláctví včas odhaleno.
6. Učitel se musí zamyslet nad vlastními pocity ve vztahu k problémovému žákovi. Měl by smazat všechny předchozí špatné zkušenosti s ním, zbavit se předsudků a postavit všechny žáky na stejnou „startovní čáru“.
7. O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti žáků informuje třídní učitel výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti prověřuje její věrohodnost.
8. Neomluvenou nepřítomnost do 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti žáka, způsob omlouvání jeho nepřítomnosti, upozorní na povinnost stanovenou zákonem a seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. O pohovoru provede zápis, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem. Zákonný zástupce zápis podepíše a obdrží kopii. Odmítnutí či převzetí zápisu se do zápisu zaznamenává.
9. Pokud má žák víc než 10 neomluvených hodin, svolává ředitel školy školní výchovnou komisi. Podle závažnosti absence žáka se jí účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodik prevence, zástupce rady školy, popř. další odborníci. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis, který zúčastnění podepíší. Neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamenávají. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu. Pokud žák poruší povinnosti stanovené školním řádem, lze mu podle závažnosti tohoto provinění uložit napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele nebo důtku ředitele. Pravidla pro jejich ukládání stanoví školní řád. (Tato opatření zpravidla předcházejí před snížením stupně z chování.) V zájmu zjištování příčiny záškoláctví žáka a jejího odstranění může ředitelka školy požádat o spolupráci odborníky z oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, popř. orgány sociálně-právní ochrany dětí.

10. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, zasílá škola oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací (např. kopii písemného pozvání zákonných zástupců žáka k návštěvě školy, kopii zápisu z pohovoru, písemné vyjádření výchovného poradce, kopii písemného pozvání zákonných zástupců žáka na výchovnou komisi, kopii zápisu o jednání výchovné komise atp.) orgánu sociálně-právní ochrany.

Závěr

S tímto dokumentem budou seznámeni všichni zaměstnanci školy a bude přístupný i na webových stránkách školy. Krizový plán bude doplňován či obměňován v případě výskytu nebo zvýšení určitého rizikového chování na škole.

V Kozolupech dne 30. 8. 2023

ředitelka školy Mgr. Václava Thán Brunclíková

Platnost a účinnost: od 1. 9. 2023

LITERATURA ČAP, J., MAREŠ, J., Psychologie pro učitele, Praha: Portál, 2001. 655 s. KYRIACOU, CH., Řešení výchovných problémů ve škole. 1. vyd. Praha: Portál, 2005. 152 s. ISBN 80-7178-945-3 POKORNÁ, V., Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování. 3. vyd. Praha: Portál, 2001. 330 s.

ISBN 80-7178-570-9 VÁGNEROVÁ, M., Školní poradenská psychologie pro pedagogy. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. 430 s. ISBN 80-246-1074-4 www.poradenskecentrum.cz www.e-bezpeci.cz www.spolecnekbezpeci.cz <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuce>